

Adviesraad Sociaal Domein Bergen

Aan : Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Bergen

Van : Adviesraad Sociaal Domein gemeente Bergen

Onderwerp: Gevraagd advies Gebiedsplan Sociale Basis dd. 5 april 2023

Datum: 25 april 2023

Inleiding

Het verzoek van de wethouder om de termijn voor het uitbrengen van het advies te beperken tot drie weken, heeft de Adviesraad Sociaal Domein ingewilligd. De adviesraad heeft de afgelopen jaren gevraagde en ongevraagde adviezen uitgebracht, die direct te maken hebben met de sociale basis. Kijken met de ogen van de inwoners is immers de opdracht. Aan het eind van het advies vindt u een lijstje met de in dit verband meest relevante adviezen van de laatste tijd.

We vinden het lastig om ons te beperken tot de kern van de adviesaanvraag: Versterken van de sociale basis. Het welzijn van de inwoner die hulp nodig heeft is onlosmakelijk afhankelijk van meer factoren dan alleen een goede sociale basis

Daarom verwachten we, dat we de komende maanden onze visie en adviezen zullen verwerken in de komende gevraagde adviezen. We noemen de ontwikkeling van een woonzorgvisie en het versterken van het sociaal team.

Hieronder treft u allereerst onze adviezen, die de koppeling met het Integraal Beleidskader betreffen.

In het tweede deel de adviezen, die het centrale doel: “Versterken van de Sociale Basis” concreter kunnen maken, zichtbaar, toegankelijk voor de inwoners en toetsbaar voor het college en de gemeenteraad.

Koppeling met het Integraal Beleidskader

In het Integraal Beleidskader (IBK) zijn twee hoofdpogaven binnen het sociaal domein onderkend:

1. Verstevigen van de sociale basis
2. De juiste hulp en passende ondersteuning

In de inleiding van het Gebiedsplan Sociale Basis (GSB) van de Gemeente Bergen NH staat: “Het gebiedsplan geeft concreet uitwerking aan de hoofdpogave “Verstevigen van de sociale basis” zoals geformuleerd in het integraal beleidskader Sociaal Domein “Iedereen doet mee” 2023-2026”. Op pagina 19 lezen wij: “Naast het verstevigen van de sociale basis is het verbeteren en monitoren van de kwaliteit van de dienstverlening van het Sociaal Team een

belangrijk speerpunt binnen de hoofdpogave “de juiste hulp en passende ondersteuning” in het integraal beleidskader Sociaal Domein “Iedereen doet mee” 2023-2026”.

Het is voor ons niet duidelijk of en wanneer er een plan wordt opgesteld voor de niet in dit GSB opgenomen hoofdpogave “de juiste hulp en passende ondersteuning”. Het inzicht geven in de plannen voor deze hoofdpogave vinden wij, zowel vanuit inwonersperspectief als voor het maken van afspraken met de maatschappelijke partners noodzakelijk. Mede gelet op de ernst van de gesignaleerde problemen op dit gebied, waarvan duidelijk is, dat zij consequenties kunnen hebben voor de inwoners.

Advies: vermeld in het GSB expliciet dat één hoofdpogave uit het IBK wel en één hoofdpogave niet is meegenomen. Geef daarbij ook aan hoe en wanneer de hoofdpogave “de juiste hulp en passende ondersteuning” wordt opgepakt.

Advies: indien er een plan wordt opgesteld voor deze tweede hoofdpogave, breng dan samenhang aan met het voorliggende GSB en beleg de bewaking van de uitvoering van de plannen in één hand.

Concreetheid van het gebiedsplan

De ASD waardeert het dat er snel op basis van het IBK een uitwerking heeft plaatsgevonden van de hoofdpogave “versterken van de sociale basis”. Zoals in de inleiding al is vermeld geeft het GSB richting aan de prioriteiten bij het aanpakken van de problemen binnen het Sociaal Domein van de gemeente Bergen. Dit vinden wij als ASD een goede aanpak.

Bij alle accenten binnen de focuspunten in het GSB staat de doelgroep en een onderbouwing, met daarbij een globale beschrijving van de te ondernemen activiteiten. De ASD is van mening dat uit het plan onvoldoende duidelijk wordt welke concrete activiteiten er gaan plaatsvinden. Ook ontbreekt wie wat op welke wijze gaat doen met welk voor de inwoner zichtbare resultaat. Dit vereist ons inziens een verdere uitwerking.

Advies: beschrijf in het GSB bij de accenten per focuspunt, wat dit voor de inwoners gaat betekenen. Dit staat in een aantal gevallen al bij de onderbouwing vermeld, maar expliciet zichtbaar maken maakt de tekst duidelijker.

Advies: werk de te ondernemen activiteiten verder uit (als een verdere detaillering van het GSB), zodanig dat voor de inwoners concreet wordt wat de plannen inhouden.

Advies: houd het streven naar de versterking van de sociale basis en preventie “levend” door zeer regelmatig voortgang en activiteiten te publiceren in Dorpsgenoten, Gemeentekrant, het Contact en de Flessenpost. De website Samenleveninbergen-nh.nl behoeft dringend een actualisatie, passend bij het IBK en GSB. Hetzelfde geldt voor de Gemeentekrant.

Toegankelijkheid van preventieve acties en maatregelen voor de inwoners

De bijeenkomsten rond de gebiedstafels zijn bijzonder goed bezocht. Het was een drukte van belang en met name het aanbod is gepresenteerd. Een aanbod, dat niet altijd gericht is op preventie. De inbreng van de inwoners werd door ons gemist, alhoewel deze natuurlijk wel

doorklonk bij de organisaties, die activiteiten voor inwoners organiseren. Heel helder werd ook dat de diverse dorpskernen verschillende vragen hebben en dus een verschillend aanbod in activiteiten.

Het onderscheid tussen preventie en hulpverlening is soms moeilijk te maken. Vaak werkt lichte hulp preventief en kan zwaardere inzet voorkomen. De ervaring leert, dat de drempel naar het Sociaal Team voor veel inwoners nog steeds groot is. Mensen vragen niet snel om hulp, (vaak omdat er hulp komt vanuit het netwerk) en kloppen pas aan bij het Sociaal Team al de problematiek te gecompliceerd is geworden.

Advies: breid de uren en de plaatsen, waar het Sociaal Team fysiek bereikbaar is uit.

Advies: faciliteer de medewerkers van het sociaal team zodanig, dat zij ook kennis kunnen nemen van de vele (preventieve) activiteiten, die aangeboden worden.

Advies: organiseer volgende gebiedstafels per kern, zoals bijvoorbeeld het Platform van de Egmond. Natuurlijk is het prima, gelet op de behoefte tot uitwisseling zoals de wethouder aangaf, om jaarlijks een netwerkbijeenkomst te organiseren met aanbieders van hulpverlening, ondernemers en de gemeente.

Advies: richt ontmoetingsruimten zo in, dat ook kleinschaliger activiteiten mogelijk zijn. Ontmoetingsruimten zijn van groot belang om de sociale basis/het netwerk van inwoners te vergroten. De dorpshuizen, jongerencentra, ontmoetingsruimtes, sportkantine etc. zijn heel waardevol om elkaar te ontmoeten, vrijwilligerswerk te doen en elkaar als vanzelfsprekend te ondersteunen.

Diversiteit aanbod organisaties binnen de sociale basis

Onderaan pagina 18 van het GSB staat, dat het plan gebruikt zal worden om subsidieaanvragen van de diverse maatschappelijke partners te beoordelen. De uitdaging wordt, deze gemêleerde groep van instanties zichtbaar te maken voor de bewoner die hulp zoekt. Wij constateren dat de website van de Gemeente (SamenleveninBergen-nh.nl) niet altijd adequate info geeft. Hierdoor is het voor de inwoners lastig om zicht te krijgen op de onderlinge samenhang in het (versnipperde) aanbod. Doel van het plan is organisaties te laten samenwerken en te houden aan de opdracht om de sociale basis te versterken en tegelijkertijd ook subsidieaanvragen te beoordelen op inzet in lijn met de gewenste koers. We realiseren ons dat de huidige mengvorm van aanbod in preventie en individuele hulpvragen niet alleen voor bewoners, maar ook voor hulpverleners en de gemeente lastig is. Dit vereist naar de mening van de ASD strakke afspraken met de diverse instanties en een evaluatie op de realisatie van deze afspraken.

Advies: informeer inwoners over het totale aanbod van de basisvoorzieningen en individuele hulp door middel van de gemeentelijke website en houd deze toegankelijk, overzichtelijk en up-to-date. Bewaak daarbij dat er geen commerciële activiteiten zichtbaar zijn.

Advies: specificer de eisen die de gemeente stelt aan samenwerking van de instanties onderling ten behoeve van een samenhangend concreet aanbod van activiteiten binnen de sociale basis. Neem dit mee in de beoordeling van subsidieaanvragen en formuleer een methode om de uitkomsten over een jaar te meten.

Meten uitkomsten van het gebiedsplan

In het GSB zijn in hoofdstuk 3 focuspunten en accenten beschreven op basis van de analyse in hoofdstuk 2 en de uitkomsten van de gebiedstafels. Wij kunnen ons vinden in deze werkwijze. In het plan worden de indicatoren beschreven waarmee kan worden gemeten hoe het met de sociale situatie in een dorp of buurt is gesteld. Ook hebben wij in de toelichting op het gebiedsplan, die in de vergadering van de ASD op 12 april is gegeven, begrepen dat er een meetlat wordt opgesteld om de daadwerkelijke realisatie van het plan te meten.

De ASD vindt het belangrijk dat de er een evaluatie van de uitvoering van het gebiedsplan plaatsvindt op basis van voor de inwoners relevante, vooraf vastgestelde doelen. Als voorbeeld denken wij aan het beschrijven van de activiteiten met daarbij aangegeven welke doelgroep moet worden bereikt, met welke aantallen en met welke kwaliteit. Dit geeft zowel voor de inwoners als voor de uitvoerenden een duidelijk handvat.

Advies: stel samen met de inwoners relevante en inzichtelijke meetpunten op, op basis waarvan de realisatie van het plan geëvalueerd kan worden.

Relevante adviezen:

Juli 2021: Gevraagd advies Jeugdhulp

Januari 2022: Gevraagd advies Preventief Jeugdbeleid

Mei 2022: Ongevraagd advies Sociaal Teams

Deze adviezen en de door de Adviesraad gebruikte literatuur zijn te vinden op de website van de Adviesraad: www.asdbergen-nh.online.

Wij menen met deze adviezen een bijdrage te leveren aan een stevige sociale basis voor alle inwoners en kijken uit naar het vervolg.

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Bergen

Harrie Sterke, vice-voorzitter